

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU BEZBEDNOSNOG SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I SAVETA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

Potvrđuje se Bezbednosni sporazum između Vlade Republike Srbije i Saveta ministara Bosne i Hercegovine, potpisan 7. novembra 2013. godine, u Beogradu, u originalu na srpskom i jezicima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

**BEZBEDNOSNI SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE**

**I
SAVETA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE**

Vlada Republike Srbije i Savet ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: „strane”),

prepoznajući potrebu za uspostavljanjem pravila zaštite tajnih podataka prilikom njihove uzajamne razmene u oblasti političke, vojne, ekonomske, pravne, naučne i tehnološke ili bilo koje druge saradnje, kao i tajnih podataka koji nastaju u procesu takve saradnje,

u nameri da obezbede uzajamnu zaštitu tajnih podataka, koji su kao takvi označeni u državi jedne strane i preneti državi druge strane,

uzimajući u obzir uzajamne interese u zaštiti tajnih podataka, u skladu s nacionalnim zakonodavstvima država strana,

sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

Primena

1. Strane preduzimaju odgovarajuće mere, u skladu s nacionalnim zakonodavstvima i poštujući državne interese i bezbednost, kako bi obezbedile zaštitu i razmenu tajnih podataka koji se prenose ili stvaraju u skladu sa ovim sporazumom.

2. Strane se ne mogu pozvati na ovaj sporazum da bi dobile tajne podatke koje je država druge strane primila od države treće strane.

3. Službe bezbednosti strana mogu neposredno razmenjivati operativne i obaveštajne podatke, u skladu s nacionalnim zakonodavstvima.

Član 2.

Definicije

U smislu ovog sporazuma:

a) „tajni podaci” jesu informacije ili materijali, bez obzira na njihov oblik ili prirodu, koji su pod zaštitom od neovlašćenog rukovanja i koji su adekvatno označeni stepenom tajnosti, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom država strana;

b) „nadležni organ” jeste organ nadležan za zaštitu tajnih podataka koji je odgovoran za primenu i praćenje primene ovog sporazuma;

c) „strana pošiljalac” jeste država strane koja ustupa tajne podatke državi druge strane;

d) „strana primalac” jeste država strane kojoj je država druge strane prenela tajne podatke;

e) „treća strana” jeste bilo koja međunarodna organizacija ili država koja nije jedna od strana u ovom sporazumu;

f) „ugovor s tajnim podacima” jeste ugovor između dva ili više ugovarača država strana kojim se određuju i definišu prava i obaveze koje se uzajamno sprovode, a koji sadrži tajne podatke ili predviđa pristup tajnim podacima;

g) „ugovarač” jeste fizičko ili pravno lice koje u skladu s nacionalnim zakonodavstvima strana ispunjava uslove za zaključivanje ugovora s tajnim podacima;

h) „potrebno je da zna” jeste princip prema kome se pristup tajnim podacima odobrava samo onom licu koje ima opravdanu potrebu za takvim podatkom, radi obavljanja službene dužnosti;

i) „bezbednosni certifikat za fizičko lice” jeste akt koji izdaje nadležni organ za pristup tajnim podacima, u skladu s nacionalnim zakonodavstvima država strana;

j) „bezbednosni certifikat za pravno lice” jeste akt koji izdaje nadležni bezbednosni organ i kojim se dokazuje da pravno lice države strane ispunjava fizičke i organizacione uslove za korišćenje i čuvanje tajnih podataka, u skladu s nacionalnim zakonodavstvima država strana.

Član 3.

Nadležni organi

1. Organi nadležni za primenu ovog sporazuma su:

za Republiku Srbiju:

Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka
Nemanjina 22-26
11000 Beograd;

za Bosnu i Hercegovinu:

Ministarstvo bezbednosti
Sektor za zaštitu tajnih podataka - Državni bezbednosni organ
Trg BiH broj 1
71000 Sarajevo.

2. Države strana obaveštavaju jedna drugu diplomatskim putem o eventualnim promenama koje se odnose na njihove nadležne organe.

Član 4.

Stepeni tajnosti i ekvivalenti

Strane su saglasne da su sledeći stepeni tajnosti ekvivalentni i da odgovaraju stepenima tajnosti u nacionalnom zakonodavstvu njihovih država:

REPUBLIKA SRBIJA	BOSNA I HERCEGOVINA
DRŽAVNA TAJNA	VRLO TAJNO / VRLO TAJNO
STROGO POVERLjIVO	TAJNO/TAJNO
POVERLjIVO	POVJERLjIVO / POVJERLJIVO
INTERNO	INTERNO/INTERNO

Član 5.

Bezbednosni principi

1. Države strana preduzimaju adekvatne mere radi zaštite tajnih podataka na koje se odnosi ovaj sporazum, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom. Takvim tajnim podacima obezbeđuje se ista zaštita kao tajnim podacima odgovarajućeg stepena tajnosti strane primaoca.
2. Strane označavaju tajne podatke koji su razmenjeni, stvoreni ili razvijeni u primeni ovog sporazuma, u skladu sa članom 4. ovog sporazuma.
3. Nadležni organ strane primaoca menja ili ukida stepen tajnosti isključivo na zahtev nadležnog organa strane pošiljaoca.
4. Preneseni tajni podaci koriste se samo u svrhu za koju su dostavljeni.
5. Pristup tajnim podacima ograničen je na fizička lica koja, prema principu „potrebno je da zna”, imaju odgovarajući bezbednosni certifikat u skladu s nacionalnim zakonodavstvima država strana i koja su upoznata sa svojim obavezama.
6. Strana primalac neće odobriti pristup tajnim podacima u smislu ovog sporazuma bilo kojoj trećoj strani bez prethodne pisane saglasnosti strane pošiljaoca.
7. Nadležni organi, na zahtev, obezbeđuju jedni drugima podatke o svojim bezbednosnim standardima, procedurama i merama za zaštitu tajnih podataka kako bi postigli i održali uporedne bezbednosne standarde.
8. Nadležni organi obaveštavaju jedan drugog o promenama u važećem nacionalnom zakonodavstvu, a, na zahtev jednog od njih, mogu održavati konsultacije radi obezbeđivanja tešnje saradnje na primeni ovog sporazuma.

Član 6.

Pomoć u procedurama bezbednosne provere

1. Radi izdavanja bezbednosnog certifikata za pristup tajnim podacima za fizička, odnosno pravna lica, nadležni organ će, na zahtev druge strane, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom svoje države, pružati pomoć tokom procedura bezbednosne provere za lica koja borave ili su boravila na teritoriji njihove države, kao i tokom provere pravnih lica.
2. Strane priznaju bezbednosne certifikate za fizička i pravna lica koji su izdati u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države druge strane. Bezbednosni certifikati za pristup tajnim podacima ekvivalentni su u skladu sa članom 4. ovog sporazuma.
3. Nadležni organi obaveštavaju jedan drugog o svim promenama koje se odnose na bezbednosne certifikate za fizička i pravna lica, posebno u slučajevima njihovog ukidanja.

Član 7.

Prevođenje, umnožavanje i uništavanje

1. Tajni podaci prevode se i umnožavaju u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države strane primaoca.

2. Tajni podaci koji su obeleženi oznakom tajnosti DRŽAVNA TAJNA / VRLO TAJNO / VRLO TAJNO prevode se ili umnožavaju samo uz pisano odobrenje nadležnog organa strane pošiljaoca.

3. Prevodi tajnih podataka i umnoženi tajni podaci štite se na isti način kao i originali. Broj kopija je ograničen je na broj koji je potreban u službene svrhe.

4. Prevodi se obeležavaju oznakom na jeziku prevoda kojom se ukazuje na to da sadrže tajne podatke strane pošiljaoca.

5. Tajni podaci se uništavaju u skladu s nacionalnim zakonodavstvima strana na način kojim se sprečava njihovo delimično ili potpuno obnavljanje.

6. Tajni podaci obeleženi oznakom tajnosti DRŽAVNA TAJNA / VRLO TAJNO VRLO TAJNO i STROGO POVERLjIVO / TAJNO/TAJNO ne uništavaju se, nego se vraćaju nadležnom organu strane pošiljaoca.

7. Nadležnom organu strane pošiljaoca dostavljaju se kopije izveštaja o uništavanju tajnih podataka.

Član 8.

Prenošenje tajnih podataka

1. Tajni podaci se, po pravilu, prenose između država strana diplomatskim putem, osim ako se nadležni organi drugačije ne dogovore.

2. Strana primalac potvrđuje u pisanoj formi prijem tajnih podataka.

3. Države strana mogu slati tajne podatke elektronskim putem u skladu s bezbednosnim procedurama koje su odobrili nadležni organi.

Član 9.

Ugovor s tajnim podacima

1. Pre započinjanja pregovora za zaključenje ugovora s tajnim podacima između potencijalnih ugovarača iz država strana, svaki ugovarač obaveštava nadležni organ o stepenu tajnosti podatka koji će ugovor sadržati.

2. Na zahtev jednog od nadležnih organa, drugi nadležni organ potvrđuje u pisanoj formi da predloženi ugovarači, kao i lica koja učestvuju u započinjanju pregovora za zaključenje ugovora ili u realizaciji ugovora s tajnim podacima, imaju bezbednosni certifikat za fizička ili pravna lica odgovarajućeg stepena tajnosti.

3. Svaki ugovor koji sadrži tajni podatak, a koji je zaključen u skladu sa ovim sporazumom, obuhvata:

a) obavezu ugovarača da obezbedi neophodne uslove za rukovanje tajnim podacima odgovarajućeg stepena tajnosti i njihovo čuvanje;

b) obavezu ugovarača da obezbedi da lica koja obavljaju dužnosti koje zahtevaju pristup tajnim podacima imaju odgovarajuće bezbednosne certifikate za fizička, odnosno pravna lica;

c) obavezu ugovarača da obezbedi da sva lica koja imaju pristup tajnim podacima budu upoznata s njihovim obavezama vezanim za zaštitu tajnih podataka, u skladu s nacionalnim zakonodavstvima država Strana;

d) obavezu ugovarača da obavlja periodične preglede svojih prostorija;

e) spisak tajnih podataka i spisak oblasti u kojima mogu nastati tajni podaci;

f) procedure obaveštavanja o promenama stepena tajnosti podataka;

- g) sredstva za prenos tajnih podataka;
- h) proceduru za prenos tajnih podataka;
- i) ovlašćena fizička ili pravna lica koja su odgovorna za koordinaciju čuvanja tajnih podataka na koje se odnosi ugovor s tajnim podacima;
- j) obavezu obaveštavanja o svakom stvarnom ili mogućem gubitku, neovlašćenom otkrivanju ili ugrožavanju tajnih podataka;
- k) obavezu ugovarača da poštuje procedure za rukovanje tajnim podacima.

4. Ako ugovarač namerava da angažuje pravno ili fizičko lice prilikom realizacije ugovora s tajnim podatkom, dužan je da obavesti ugovarača iz države strane i traži njegov pristanak. Svaki podugovarač mora da ispunjava odgovarajuće bezbednosne uslove u skladu sa ugovorom s tajnim podacima.

5. Kopija svakog ugovora s tajnim podacima prosleđuje se nadležnom organu države strane u kojoj rad obavlja, kako bi se obezbedio adekvatan bezbednosni nadzor i kontrola.

6. Predstavnici nadležnih organa mogu posetiti jedni druge kako bi analizirali efikasnost mera koje su ugovarači preduzeli u pogledu zaštite tajnih podataka tokom primene ugovora s tajnim podacima. Zahtev za posetu se podnosi najmanje sedam dana pre posete.

Član 10.

Posete

1. Posete državljana države jedne strane državi druge strane, koje uključuju pristup tajnim podacima, nadležni organ strane domaćina mora u pisanoj formi prethodno odobriti.

2. Posete koje uključuju pristup tajnim podacima nadležni organ države jedne strane odobriće posetiocima iz države druge strane:

a) ako je nadležni organ države koja šalje predstavnike izdao odgovarajući bezbednosni certifikat za fizička, odnosno pravna lica;

b) ako su ovlašćeni da primaju tajne podatke ili da imaju pristup tajnim podacima, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.

3. Posete koje uključuju pristup tajnim podacima državljanima treće strane odobravaju se samo na osnovu uzajamnog dogovora između država strana.

4. Nadležni organ države koja šalje predstavnike obaveštava nadležni organ države koja je domaćin o planiranoj poseti dostavljanjem zahteva za posetu najmanje 15 dana pre početka posete.

5. U hitnim slučajevima, zahtev za posetu dostavlja se najmanje sedam dana pre početka posete.

6. Zahtev za posetu sadrži:

a) ime i prezime posetioca, mesto i datum rođenja, državljanstvo, broj pasoša ili lične karte;

b) naziv organa ili pravnog lica kojeg posetilac predstavlja;

c) ime i adresu pravnog lica koje će biti posećeno;

d) bezbednosni certifikat za fizička, odnosno pravna lica i njegovo važenje;

e) cilj i razlog posete;

f) očekivani datum i trajanje zahtevane posete. U slučaju češćih poseta, navodi se i ukupan period u kojem će se posete obavljati;

g) datum, potpis, kao i pečat nadležnog organa.

7. Kada se poseta odobri, nadležni organ države koja je domaćin dostavlja kopiju zahteva za posetu pravnom licu koje će biti posećeno.

8. Odobrenje posete važi najduže godinu dana.

9. Države strana mogu sačiniti spisak lica koja su ovlašćena da realizuju češće posete. Spisak će važiti za početni period od 12 meseci. Detalji poseta se direktno ugovaraju sa odgovarajućim kontakt osobama u organu, odnosno pravnom licu koje će biti posećeno.

Član 11.

Povreda i ugrožavanje bezbednosti

1. U slučaju povrede ili ugrožavanja bezbednosti koja za posledicu ima stvarno ili moguće ugrožavanje tajnih podataka koji su nastali ili primljeni od države druge strane ili u slučaju sumnje da su tajni podaci otkriveni neovlašćenim licima, nadležni organ države strane u kojoj je došlo do povrede ili ugrožavanja bez odlaganja obaveštava nadležni organ države druge strane i sprovodi odgovarajući postupak.

2. Ako do povrede ili ugrožavanja bezbednosti dođe u bilo kojoj trećoj strani, nadležni organ strane pošiljaoca preduzima mere u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Država druge strane, na zahtev, saraduje u istrazi.

4. U svakom konkretnom slučaju, država druge strane obaveštava se o rezultatima istrage i dostavlja joj se izveštaj o razlozima i obimu štete.

Član 12.

Troškovi

Svaka strana snosi svoje troškove koji nastaju u vezi s primenom i praćenjem primene ovog sporazuma.

Član 13.

Rešavanje sporova

Svi sporovi u vezi s tumačenjem ili primenom odredaba ovog sporazuma rešavaće se kroz pregovore između nadležnih organa.

Član 14.

Administrativni ugovori

Radi primene ovog sporazuma nadležni organi strana mogu zaključiti administrativne ugovore.

Član 15.

Završne odredbe

1. Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme i stupa na snagu prvog dana drugog meseca nakon prijema poslednjeg pisanog obaveštenja, diplomatskim putem, kojim jedna od strana obaveštava drugu stranu da su ispunjeni uslovi predviđeni nacionalnim zakonodavstvima država strana za stupanje na snagu ovog sporazuma.

2. Ovaj sporazum može biti izmenjen i dopunjen na osnovu pisane saglasnosti strana.

3. Svaka od strana može, u pisanom obliku, diplomatskim putem, obavestiti drugu stranu o svojoj nameri da otkáže ovaj sporazum. U tom slučaju, ovaj sporazum prestaje da važi nakon isteka šest meseci od datuma kada druga strana primi obaveštenje o otkazivanju.

4. U slučaju prestanka važenja ovog sporazuma, svi tajni podaci će ostati zaštićeni sve do ukidanja stepena tajnosti u skladu s odredbama ovog sporazuma, osim ako strana pošiljalac ne oslobodi stranu primaoca ove obaveze.

Sačinjeno u Beogradu, dana novembra 2013. godine u dva originala, svaki na srpskom jeziku i službenim jezicima u Bosni i Hercegovini, pri čemu svu svi tekstovi jednako verodostojni.

za Vladu
Republike Srbije

za Savet ministara
Bosne i Hercegovine

dr Goran Matić

Mate Miletić

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Bezbednosnog sporazuma između Vlade Republike Srbije i Saveta ministara Bosne i Hercegovine sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije koja propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Donošenjem Zakona Republika Srbija pokazuje spremnost da unapredi bilateralnu saradnju sa Bosnom i Hercegovinom u sektoru bezbednosti zaključivanjem sporazuma kojim će biti uređena oblast razmene i zaštite tajnih podataka.

2. Donošenjem Zakona dobija se pravni okvir za konkretnije oblike saradnje kroz bilateralnu i regionalnu saradnju.

3. Donošenjem Zakona stvaraju se uslovi zajedničkog delovanja protiv izazova, rizika i pretnji koji se odnose ne samo na Republiku Srbiju, već predstavljaju globalne izazove, rizike i pretnje, zatim, saradnju u zajedničkim obukama i angažovanja elemenata sistema bezbednosti u multinacionalnim operacijama, upravljanju krizama i upravljanju granicom.

4. Donošenjem Zakona stvaraju se uslovi za efikasniju saradnju državnih organa Republike Srbije i Bosne i Hercegovine u oblasti unutrašnjih poslova, pravde, spoljnih poslova, odbrane i službi bezbednosti, kao i saradnju sa privrednim subjektima sa teritorije druge države čije poslovanje se odnosi na oblasti namenske industrije i proizvodnju i pružanje usluga za potrebe bezbednosnog sektora.

3. OCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Finansijska sredstva za primenu ovog sporazuma biće obezbeđena iz budžeta resornih ministarstava i drugih državnih organa.

Međunarodnu saradnju u oblasti razmene i zaštite tajnih podataka naša zemlja je započela zaključivanjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Organizacije severnoatlantskog pakta (NATO) o bezbednosti informacija i kodeksa o postupanju („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori” 6/11) zaključivanjem Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o bezbednosnim procedurama za razmenu i zaštitu tajnih podataka („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, br. 1/2012). Za potrebe primene ovih sporazuma formiran je Centralni registar za strane tajne podatke u Kancelariji Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka kao i podregistri u Ministarstvu spoljnih poslova, Misiji Republike Srbije pri NATO u Briselu i Misiji Republike Srbije pri Evropskoj uniji, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu odbrane i Bezbednosno informativnoj agenciji. Razmena tajnih podataka sa NATO-m i Evropskom unijom, bez obzira na to što su sporazumi potvrđeni, otpočela je tek kada su Centralni registar i podregistri u napred navedenim misijama, ministarstvima i drugim organima formirani i prošli sertifikacionu posetu ekspertskeg tima NATO, a zatim i Evropske unije.

S obzirom na to da u našoj zemlji već sada postoje kapaciteti u okviru postojećih registara za razmenu tajnih podataka, ista procedura koja je primenjena za potrebe razmene tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom biće primenjena i sa drugim državama. Što znači da je za proširivanje postojećih registarskih

kapaciteta, ukoliko oni nisu dovoljni, poseban dogovor srpske i druge ugovorne strane, a zatim i da se realizuju sertifikacione posete ekspertskih timova obe zemlje koji će se uveriti da su isunjeni svi bezbednosni uslovi za čuvanje tajnih podataka u Centralnom registru i podregistima u drugoj državi.

U skladu sa napred iznetim ukazujemo da kapaciteti za razmenu tajnih podataka postoje a njihovo proširivanje ili otvaranje posebnih registara u drugim organima za tajne podatke bosanske strane je dug proces kojem prethodi odluka obe strane i formiranje registra o čemu će se blagovremeno planirati sredstva svi organi u skladu sa obimom razmene tajnih podataka i finansijskim mogućnostima za svaku budžetsku godinu.